

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๒๒/๒๖

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา รวม ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๕๓๒ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเสนอร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา รวม ๔ ฉบับ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๔. ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รวมทั้งขอให้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การปรับปรุงพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา และพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๗ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศ และด้านการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ การพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และสร้างนวัตกรรม

/ร่วมกับ...

ร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการและองค์กรชั้นนำของโลก และเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาคเอกชน ภาครัฐและภาคประชาสังคม รวมทั้งสนับสนุนการใช้ความรู้ในการพัฒนาสมรรถนะสูงของชุมชนและสังคม จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา รวม ๔ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๔๕ (๑) ที่กำหนดว่า งบบุคลากรของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง นั้น เห็นว่าไม่สอดคล้องกับหลักการและวิธีการงบประมาณ ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงข้อความของร่างมาตราดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย สำหรับประเด็นร่างมาตรา ๔๕ (๑) ที่กำหนดว่า ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงแต่ละแห่ง นั้น เห็นควรแก้ไขข้อความว่า “ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงแต่ละแห่ง” เพื่อให้มีความเหมาะสมแก่กำลังเงินของแผ่นดิน และให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐนำแหล่งเงินนอกงบประมาณมาสนับสนุนสมทบค่าใช้จ่ายด้วย

๒. ร่างมาตรา ๔๕ (๒) ที่กำหนดว่า งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประมาณรวมทั้งงบลงทุนที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง นั้น เห็นว่าไม่สอดคล้องกับหลักการและวิธีการงบประมาณ ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่นเดียวกัน ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงข้อความของร่างมาตราดังกล่าว ให้สอดคล้องกับของกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย

๓. ร่างมาตรา ๔๕ วรรคท้าย ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่กำหนดให้สำนักงานงบประมาณแจ้งการจัดสรรงบประมาณตาม (๑) และ (๒) ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงแต่ละแห่ง ให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ทราบด้วย นั้น เห็นว่าไม่ต้องกำหนดขั้นตอนให้สำนักงานงบประมาณแจ้งการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยรับงบประมาณทราบอีก เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้กำหนดเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ให้แก่หน่วยรับงบประมาณไว้โดยตรงแล้ว

๔. ร่างมาตรา ๔๕ ได้กำหนดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ เช่น งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบเงินอุดหนุน โดยอาศัยหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ กำหนดไว้ในร่างกฎหมายดังกล่าว เห็นว่ากรณีสำนักงานงบประมาณมีการปรับปรุงแก้ไขหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์นั้น จะทำให้มีผลกระทบต่อเนื้อหาของมาตราดังกล่าว และยุ่งยากต่อการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าว

๕. ร่างมาตรา ๕๐/๒ ที่กำหนดว่า กองทุนประกอบด้วยเงินและสินทรัพย์ ดังต่อไปนี้ (๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ นั้น เห็นว่าการกำหนดหลักการดังกล่าวในกฎหมายนี้จะก่อให้เกิดการผูกพันกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีที่จะต้องจัดสรรงบประมาณให้กองทุนนี้ อันเป็นข้อจำกัดที่อาจส่งผลกระทบต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่จะต้องนำมาปฏิบัติตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลอีกหลายด้าน ในการจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้น ควรมีการแก้ไขร่างมาตราดังกล่าวว่า “เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นที่เหมาะสมและภารกิจของกองทุน”

๖. ร่างมาตรา ๕๐/๒ วรรคสอง ที่กำหนดว่า เมื่อเงินกองทุนไม่เพียงพอในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้กองทุนตามความจำเป็น นั้น เห็นว่าเนื่องจากกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มิได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล กองทุนดังกล่าวจึงมิได้เป็นหน่วยรับงบประมาณตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น ควรตัดข้อความในร่างมาตรา ๕๐/๒ วรรคสอง ออกทั้งหมด

๗. ร่างมาตรา ๕๐/๑๐ ที่กำหนดว่า ให้มีสำนักงานบริหารกองทุนซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษตามมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง นั้น อาจมีความซ้ำซ้อนของภารกิจและเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงเห็นควรให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๒๐วิมม๐ เพ็ญสุตร

(นายเฉลิมพล เพ็ญสุตร)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๒

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๒๓๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๒๘